

THÁI THƯỢNG CẢM ỨNG THIÊN

Tập 67

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Địa điểm: Tịnh tông Học hội Singapore

Thời gian: 31/07/1999

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lư

Mời xem Cảm Ứng Thiên, câu thứ 26:

Kiến nhân chi đắc, như kỷ chi đắc. Kiến nhân chi thất, như kỷ chi thất.

見人之得。如己之得。見人之失。如己之失。

Thấy người khác được như chính mình được, thấy người khác mất như chính mình mất.

Mục này là nói về “được mất”. Phật ở trong kinh nói cho chúng ta biết, được mất không phải chân thật, thế nhưng người thế gian đều mê ở trong đó, do đó tạo ra biết bao nhiêu tội nghiệp. Trong 24 điều bất tương ưng hành pháp thì “được mất” được xếp vào điều thứ nhất, có thể thấy chúng sanh đối với vấn đề này mê sâu biết bao, nghiêm trọng biết bao. Bốn câu này của Cảm Ứng Thiên nói rất hay, người thế gian đối với sự việc này, cách nhìn, cách nghĩ của họ không bình thường, nhìn thấy người khác có được thì sanh tâm đố kỵ, nhìn thấy người khác mất mát thì liền sanh tâm hoan hỷ, một ý niệm này liền tạo vô lượng tội nghiệp. “Thái Thượng xét lỗi của người đời”, đây là lỗi lầm của con người, bốn câu này là xét lỗi lầm của người đời. Dạy người xem người khác không khác gì với chính mình, nhìn thấy người khác có được thì có thể sanh tâm hoan hỷ, nhìn thấy người khác mất mát thì có thể sanh tâm thương xót. Phạm vi của được mất rất rộng lớn, ở trong thế pháp thì được danh văn lợi dưỡng, được ngũ dục lục trần, trong Phật pháp thì được thiền định, được giác ngộ, được chứng quả, pháp thế xuất thế đều bao gồm ở trong đó.

Phật nói cho chúng ta biết, được mất cũng là quan hệ của nhân quả, không gieo nhân thì chắc chắn không thể được quả. Điều mà tất cả chúng sanh trong thế gian mong cầu chẳng gì ngoài phú quý, thông minh trí tuệ, khỏe mạnh sống lâu, chúng ta gọi là “ngũ phước”, phần trước đã giới thiệu qua với quý vị rồi, đều là có nghiệp nhân. Cho nên trồng nhân thiện được quả thiện, gieo nhân bất thiện mà mong cầu được quả thiện, đâu có đạo lý này! Phật thường nói trong kinh là “không có chuyện đó”. Chúng ta hy vọng muốn được điều gì thì phải cố gắng tạo nhân; nhân của bạn tạo thù thắng thì quả báo của bạn thù thắng; nhân của bạn mỹ mãn

thì quả báo cũng mỹ mãn. Hai câu nói này là vô cùng quan trọng, trong hai câu nói này chúng ta có thể nhìn thấy, nhất định không có tâm đồ kỵ; không những không có tâm đồ kỵ mà còn phải có tâm tùy hỷ. Tâm tùy hỷ là pháp Bồ-tát, tâm mà Bồ-tát Phổ Hiền tu là “hằng thuận chúng sanh, tùy hỷ công đức”, đại hạnh của Bồ-tát. Đồng tu học Phật chúng ta luôn luôn lơ là, bỏ lỡ lợi lớn ngay trước mắt, đây là điều chúng ta cần phải phản tỉnh suy xét.

Đồng tu học Phật đều biết phải đoạn ác, phải hành thiện, nhưng mà thiện thì luôn luôn không thể thành tựu, ác thì hằng ngày vẫn tiếp tục đang tạo. Đặc biệt là khẩu nghiệp, trong khi tiếp xúc giữa người với người liên tạo khẩu nghiệp, phê bình, bàn luận đúng sai, được mất của người khác. Sự phê bình của bạn có chính xác hay không? Cho dù là chính xác, là sự thật nhưng cũng không nên nói. Nếu như phê bình không chính xác thì chẳng phải là bạn đã vu oan cho người rồi hay sao? Vu oan cho người là tạo tội nghiệp rất nặng; nếu như phê bình của bạn không có ảnh hưởng gì đối với xã hội thì tội lỗi của bạn nhỏ, nếu như có ảnh hưởng rất lớn đối với xã hội, ảnh hưởng không tốt thì tội lỗi của bạn sẽ lớn. Nếu như bạn phỉ báng Tam bảo, khiến tất cả tín chúng thoái thất đạo tâm, trong kinh Phát Khởi Bồ-tát Thù Thắng Chí Nhạo, quý vị thử xem thì sẽ biết, đây là đọa địa ngục. Không nên xem nhẹ, tùy tiện nói năng, giống như không có quan hệ gì quá lớn, nhất thời khoái ý làm đứt đoạn thiện căn của người khác sẽ chiêu cảm đến tội nghiệp địa ngục A-tỳ. Làm những việc này, chúng ta ở trong xã hội thường xuyên nhìn thấy, thường xuyên nghe thấy, Phật Bồ-tát nhìn thấy rất đau lòng, rất thương xót, đúng như trong kinh gọi là “kẻ đáng thương xót”.

Vì sao tạo ra sự việc này? Nghe tin đồn nhảm, không đi tìm hiểu những chân tướng sự thật này. Trong đời này của tôi gặp phải rất nhiều sự việc như vậy, tôi có một nguyên tắc, việc gì không liên quan với tôi thì không quan tâm, không cần thiết phải để ý đến, cười cười cho xong. Cũng đừng để ở trong lòng, vì để ở trong lòng cũng là tội nghiệp, hy vọng tâm của mình thanh tịnh, hy vọng tâm của mình thuần thiện, một tư hào ác niệm cũng đừng để ở trong tâm. Tốt, đây gọi là giữ tâm tốt. Bạn đem những thị phi, nhân ngã, những thứ linh tinh này để ở trong tâm, tâm của bạn liền bất thiện, tâm của bạn liền không tốt rồi. Nếu như những lời rao truyền này có quan hệ với bản thân, với đại chúng, chúng ta nhất định phải kiểm chứng, đi điều tra một chút, chứng minh xem có phải là sự thật hay không, sau đó mới phê bình. Cho nên không thể nghe lời một phía, nghe lời một phía là ngu si, mê hoặc. Nhất là người làm lãnh đạo, chúng ta đọc sách xưa, xem thử những đế vương ngày trước, người nói nhỏ to bên tai họ rất nhiều, họ có tin hết

hay không? Họ lấy đó làm tham khảo, họ nhất định đi kiểm chứng, cho nên họ sẽ không xử oan người tốt, cũng sẽ không mắc lừa người xấu. Sự thông minh này đều là do thầy chỉ dạy họ, cha mẹ chỉ dạy họ.

Cổ nhân nói là “lời đồn đại dừng nơi người trí”, thế nhưng người thật sự có trí tuệ thì họ mới biết xử lý như thế nào. Nhưng mà người không có trí tuệ nhiều, người không có trí tuệ thì nghe tin vào lời đồn nhảm, đặt điều sinh sự. Hiện nay thế gian này người có trí tuệ quá ít, quá ít. Bạn muốn hỏi tại sao không có trí tuệ vậy? Vì không có thánh hiền dạy dỗ. Hiện nay, giáo dục của toàn thế giới, tuyệt đại đa số là giáo dục điều gì? Giáo dục công lợi, ham cái lợi trước mắt đối với danh văn lợi dưỡng, ngũ dục lục trần, giáo dục cạnh tranh. Chỉ cần có ý niệm cạnh tranh này thì chắc chắn sẽ làm việc tổn người lợi mình, làm việc thương thiên hại lý, đây là giáo dục hiện đại. Giáo dục hiện đại, nói lời không dễ nghe là tăng trưởng tâm luân hồi, giúp chúng sanh tạo nghiệp luân hồi, làm cái này. Người học Phật tuy nhiều nhưng có được bao nhiêu người chân thật chịu nghiên cứu kinh điển, chịu thảo luận, hết lòng học tập? Ngạn ngữ nói “trước cửa địa ngục tăng đạo nhiều”, cái tội lỗi này rất nặng! Dùng bảng hiệu thánh hiền mà vẫn tạo nghiệp luân hồi như cũ, cho nên họ đọa sẽ rất nặng, họ đọa địa ngục A-tỳ. Cái bảng hiệu này không được phép giả mạo, hiện nay pháp luật thế gian đối với tất cả giả mạo đều phải trị tội, tám bảng hiệu này của Phật là bảng hiệu chính danh đứng đầu thế xuất thế gian, bạn tùy tiện giả mạo thì tội nghiệp này nặng hơn bất cứ thứ gì.

Chúng ta ngày nay đã bưng tám bảng hiệu này thì phải y giáo phụng hành, hết lòng học tập theo Phật Bồ-tát, tóm lại là phải học giống vài phần, nếu học mà hoàn toàn không giống là có tội lỗi. Không thể nói “tôi không có tạo tội nghiệp, tôi không có hại người”; dù không có hại người nhưng bưng tám bảng hiệu này mà không y giáo phụng hành là tạo tội nghiệp rồi. Tội nghiệp gì? Phá hoại hình tượng Phật pháp, chính là tội danh như vậy, tội danh này thì gánh không nổi đâu! Hình tượng Phật Bồ-tát là gì? Chúng ta ngày nay khởi tâm gì, động ý niệm gì, làm sự việc gì? Phật pháp ngày nay ở trong xã hội vì sao suy yếu như vậy? Chúng ta đọc sách xưa, vào thời xưa vua và dân đối với người xuất gia không có ai không tôn trọng. Xã hội hiện nay xem thường đối với người xuất gia, nguyên nhân ở đâu? Vào thời xưa, người xuất gia học Phật là giống Phật Bồ-tát, cho nên mọi người tôn trọng, mọi người kính ngưỡng, đích thực là thầy mô phạm của trời người. Trong xã hội hiện nay vì sao xem thường người xuất gia? Người xuất gia không y giáo phụng hành, không học Phật Bồ-tát. Học tập theo ai vậy? Lời này

chúng tôi không cần phải nói nữa. Chúng ta phải phản tỉnh, phải giác ngộ, phải quay đầu, đối tượng để học tập nhất định phải làm cho rõ ràng, làm cho tường tận, không học tập theo Phật Bồ-tát thì sai rồi.

Cao tăng đại đức là điển hình của chúng ta, thế nhưng phải quan sát tỉ mỉ, người nổi tiếng, có địa vị cao có phải thật sự có đức hạnh hay không? Người danh xứng với thực là tấm gương của chúng ta, chúng ta cần phải học tập theo họ. Khi tôi mới học Phật, lão cư sĩ Lý Bình Nam rất tôn sùng pháp sư Ấn Quang, bảo tôi học tập theo pháp sư Ấn Quang. Cao tăng đại đức cùng thời đại với đại sư Ấn Quang rất nhiều, tại vì sao thầy không giới thiệu người khác? Tại vì sao cứ một mực giới thiệu đại sư Ấn Quang? Đạo lý ở trong đây, khổ tâm ở trong đây, chúng ta có biết hay không? Người xuất gia nhiều, chúng ta xem thấy ở trong kinh Phật, trong rất nhiều người xuất gia như vậy có đệ tử Phật thật, cũng có con cháu ma vương. Thời kỳ mạt pháp, ma đã phát đại nguyện bảo đồ tử, đồ tôn của họ thấy đều đến cửa Phật xuất gia, khoác lên áo cà-sa để hủy diệt Phật pháp, điều này trong kinh Phật có ghi chép. Chúng ta sinh trong thời kỳ mạt pháp, cho nên trong số người xuất gia có Phật mà cũng có ma, chúng ta phải có huệ nhãn thì mới có thể phân biệt. Chúng ta học tập theo Phật, không thể học tập theo ma. Học tập theo Phật thì chúng ta ở trong đời này sẽ thành tựu; học tập theo ma thì chúng ta ở trong đời này chắc chắn đọa tam đồ; lợi hại của bản thân làm sao có thể không biết? Bốn câu nói này chúng ta phải lấy đó làm bài minh đặt ngay chỗ ngồi, phải thường xuyên ghi nhớ, nhất định phải xả bỏ tự tư tự lợi, niệm niệm vì lợi ích chúng sanh, niệm niệm vì giúp đỡ người khác.

Ai có được tâm này? Thế nhưng thực hiện được tâm này cũng không phải việc dễ dàng. Bạn muốn làm việc tốt nhưng không có duyên, không có cơ hội, duyên không đủ, luôn có biết bao nhiêu người chướng ngại bạn, không để bạn làm việc tốt, không hy vọng bạn thành tựu thiện hạnh, nghĩ đủ mọi cách để cản trở, sự việc này quá nhiều, quá nhiều rồi. Do đây có thể biết, duyên là vô cùng quan trọng, phải rộng kết thiện duyên với hết thảy chúng sanh, ở trong đời này làm không thành thì còn có đời sau. Bồ-tát độ chúng sanh là đời đời kiếp kiếp vĩnh viễn không ngưng nghỉ. Quý vị đồng tu các bạn biết, lần trước tôi là thành tâm thành ý muốn giúp người Úc xây một viện dưỡng lão thì bị người phá hoại. Những người phá hoại đó họ có thể làm việc tốt hay không? Họ cũng không thể! Bản thân không làm được nhưng chướng ngại người khác làm.

Bình luận việc phải trái của một người là không dễ dàng, tương đối không dễ. Quan sát một người trước sau, trái phải, mỗi mặt đều thấy rõ ràng nhưng vẫn

không dám đưa ra quyết đoán. Người thời xưa nói được hay: “Đậy nắp quan tài mới luận định”, mới có thể bình luận nhân phẩm của bạn; bạn vẫn chưa chết thì không dám nói. Tại sao vậy? Cả đời tạo ác nhưng lâm chung sám hối, sửa lỗi đổi mới thì vẫn là người tốt, người như vậy niệm Phật vẫn có thể vãng sanh, vẫn có thể làm Phật, cho nên quay đầu là bờ. Chết rồi cũng không thể quay đầu thì đoán định họ là người bất thiện, cho nên đoán định một người, bạn biết khó khăn cỡ nào! Cổ nhân viết truyện ký cho người đều là sau khi chết, người sau viết; lịch sử của một triều đại, triều đại này đã diệt vong rồi, người triều đại sau viết; đây đều là ý nghĩa của “đậy nắp quan tài mới luận định”. Chúng ta chớ ngại người khác hành thiện, quả báo là người khác chớ ngại chúng ta hành thiện, nhân duyên quả báo tơ hào không sai; nhất là ở xã hội hiện nay, quá rõ ràng, quá nhanh chóng.

Cho nên đồng học chúng ta phải nhớ kỹ, khi gặp được cơ hội này, việc tốt phải mau chóng làm; nhìn thấy người khác làm việc tốt thì chúng ta phải giúp đỡ họ, thành tựu họ. Thành tựu việc tốt của người, không thành tựu việc ác của người. Việc họ làm đối với xã hội, đối với nhân dân, đối với chúng sanh là bất lợi thì chúng ta tuyệt đối không đi giúp đỡ họ. Nếu như là việc có lợi ích, chúng ta phải toàn tâm toàn lực quan tâm, toàn tâm toàn lực hỗ trợ, tuyệt đối không có đồ kỵ chớ ngại, chỉ có hằng thuận, tùy hỷ, đây là hành Bồ-tát đạo. Cho nên quy kết đến cuối cùng, nhất định phải có trí tuệ chân thật, quyết không được xen tạp tình kiến ở bên trong. Tình kiến là si mê, trí tuệ chân thật là chánh đại quang minh, đây là điều chúng ta cần phải học tập. Tốt rồi, hôm nay thời gian đã hết, chúng ta giảng đến đây.